

MINISTERUL DE INTERNE
SECURITATEA JUDEȚULUI DE BUCUREȘTI

- Securitate -

SECRET

x.nr. 4

00183/10.01.1983

NOTĂ ^I INFORMATIVĂ

I = Informator „Popescu”
O = Fișor 100

I - Mai întâi, în ceea ce privește chestiunea cu acest scriitor de la Cluj - ZIGMOND ISTVÁN - am avut un mic insucces în sensul că am fost la contractări dar ZIGMOND nu a venit fiind bolnav în spital. În schimb, a venit prietena și colaboratoarea lui ceea doamnă IRENA. Cu ea, desigur, nu am putut discuta așa cum a-și fi discutat cu el cu toate că am avut ocazia să discutăm despre el. Astfel am aflat unele lucruri în legătură cu munca sa. În acest sens doamna mi-a confirmat părerea care am avut-o și eu și anume că lucrează la o piesă în 3 acte. O piesă de teatru care tratează o problemă actuală legată de activitatea elevilor de liceu, dintr-un liceu maghiar. Mi-a spus că lucrarea nu este definitivată și că urmează în martie să o finalizeze și să o prezinte la redacție. Vrea s-o publice la editura "MAREȘI". Problema rezolvată pînă în acest stadiu nu mă mulțumește fiindcă practic nu am aflat nimic nou și mi s-au confirmat unele supoziții. În luna aceasta voi căuta să intru în contact direct cu el, deși va fi deficil deoarece începînd cu data de 20 mă transfer la S.C.P., alimentație publică și atunci mă voi duce duminică sau cînd voi avea timp suficient. De asemenea, a spus că după ce se va însănătoși, intenționează să vină în Bistrița la familia Horváth.

Sâmbătă, în Bistrița a fost organizată o seară de poezie închinată lui Petőfi Sándor și la această seară au participat și un scriitor de limbă maghiară - KÁNYADI SÁNDOR din Cluj. Acum a-și vrea să fac o legătură care să treacă prin acești trei, Naigmond, Kányadai și Horváth, fiindcă există niște chestiuni care se leagă oarecum. Am avut ocazia să discut cu acest prilej și cu poetul KÁNYADI SÁNDOR, deși eu nu am participat la seara cea de poezie și ca urmare Horváth s-a supărat fiindcă aveam și eu de recitat. Ca să nu bată la ochi, unul din grupul nostru a recitat în limba română o poezie. Astfel KÁNYADI, a spus că nu-l înțelege pe HORVÁTH, dece nu ni-a impus să recit această poezie în limba germană. Pentru că el nu concepe, dece nu pune mai tare problema și dece nu a ajutat pe cei de limbă germană să creeze un grup și o mișcare atât de puternică așa cum este cea maghiară. Am avut o discuție în acest sens cu KÁNYADI și HORVÁTH. Mă mă refer la alegerea poeziei care a fost făcută înainte cu o lună. Atunci a apărut un fapt semnificativ. Iam la început de tot, ne-am ales fiecare câte o poezie și nu a-și putea spune că fără intenție am ales o poezie umoristică. HORVÁTH s-a uitat la ea și mi-a spus cum pot să aleg o asemenea poezie, întrucât nouă ne trebuie o poezie influențată și mi-a ales el una. În acel gest pe care l-a făcut și din ce mi-a spus a reieșit că are o intenție vădită de a face din această seară de poezie nu numai o evocare a personalității lui Petőfi ci mai ales o chestiune semnificativă. Apoi mi-a ales o poezie ultrarevoluționară cu patria maghiară.

venind la discuția cu KÁNYADI, se pare, că HORVÁTH l-a spus că sînt pe jumătate de naționalitate germană și că după părerea lui ar fi trebuit să recit o traducere din Petőfi în germană. În acest sens a spus lui HORVÁTH că are să-i trimită o fotocopy după o traducere din Austria. Apoi am început să discutăm despre cultura naționalităților conlocuitoare. L-am întrebat dacă cunoaște unele personalități de naționalitate germană. L-am întrebat de DOTZ care a fost aici la Bistrița și de KROHNER, tot din Bistrița, care acum este la Brașov. Mi-a răspuns că pe DOTZ îl cunoaște dar pe ceilalți nu, numai pe cei de sus. De aici pornind am început discuția despre problema emigrării. Lui i se pare foarte interesantă această chestiune cu emigrarea și cu germanii după, părerea lui, ar fi trebuit să-și spună punctul de vedere în ceea ce privește unele liberalități și ar fi trebuit să și le câștige. Zice- "eu am să bat cu pumnul în masă și am să arăt că o să câștigăm pentru ungari ceea ce trebuie să câștigăm, ceea ce merităm noi un-

ungurii din Ardeal."

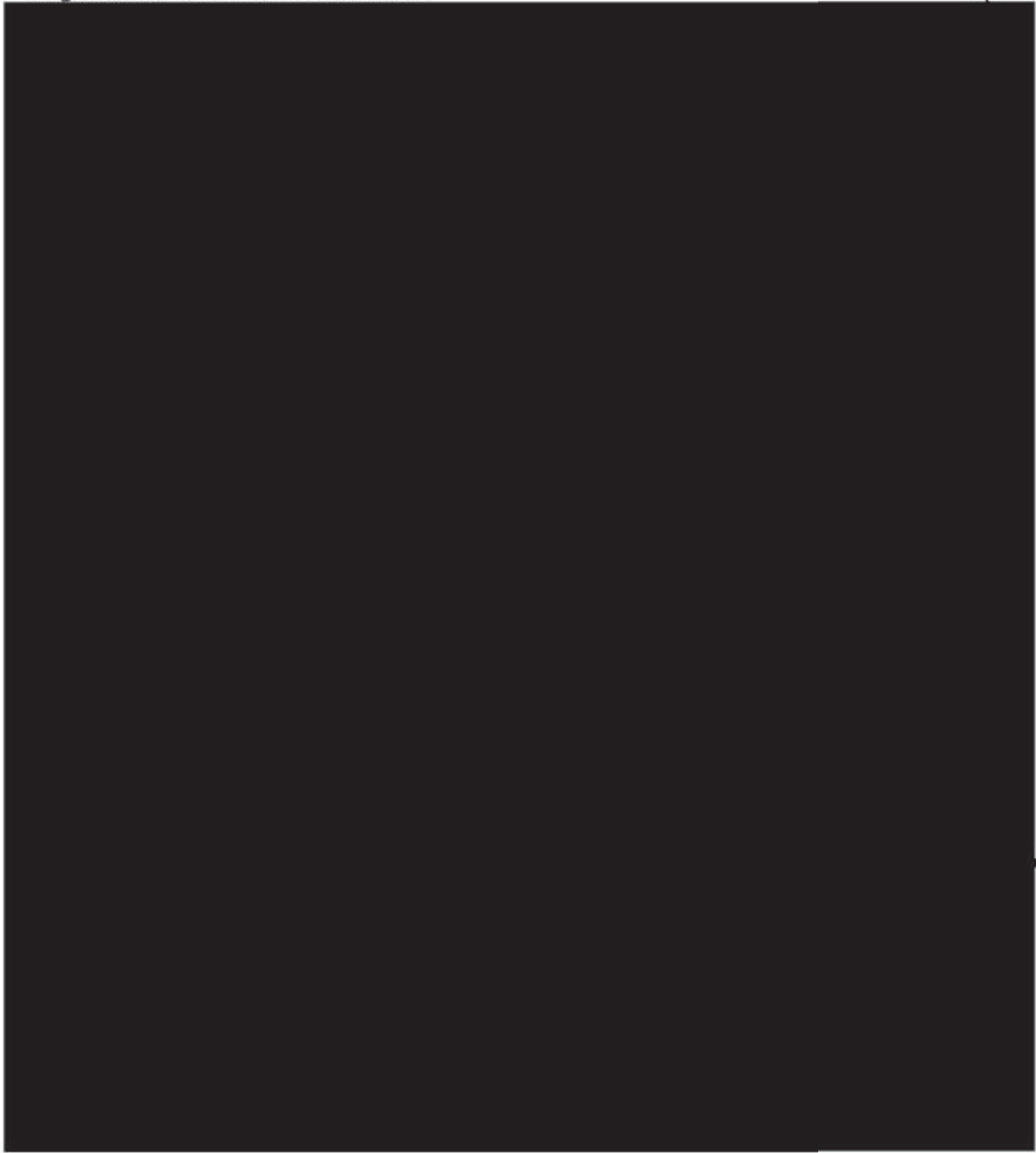
-am replicat: că germanii ar fi făcut acest lucru însă probabil sînt prea puțini ca să facă o astfel de chestiune. Am spus că nu sînt pe deplin lămurit cu privire la formularea pe care a făcut-o în ceea ce privește drepturile. Atunci a intervenit HORVATH și am întrerupt discuția deoarece acesta trebuia să apară pe scenă și să recite o poezie de Ștefi Căndor și l-a chemat pe scriitor să-l asculte. Discuția urma să se reia după program, atunci cînd vom face și o mică petrecere bineînțeles că n-am așezat cît mai aproape de KÁNYADI, ca să am prilejul să discut cu el, însă HORVATH mi-a luat locul și nu mi-a permis să mă apropii de el, acaparîndu-l cu totul în sfera lui. Discuțiile cu KÁNYADI în acel grup restrîns la care au participat de la Săca de cultură BAIU și POBIC au fost foarte interesante. KÁNYADI a relatat amintiri din anii '50, din timpul lui de studenție. A ridiculizat anumite chestiuni de atunci, referitoare la societatea socialistă, a făcut anumite bancuri pe această temă. -a referit la anumite greșeli care s-au făcut în acel timp și că acum unele nu s-ar fi comis. Însă majoritatea greșelilor de atunci nu s-au remediat continuînd să persiste și în prezent. -

?- A concretizat ceva ?

I- A concretizat cu un exemplu referitor la activității de partid, numindu-i pur și simplu oameni proști în cadrul unui banc l-a ridiculizat și l-a numit proști. Apoi a fost un exen lu de care s-a distrat foarte mult HORVATH. omul BAIU a stat de o parte, nu a exprinat nici o părere, asculta doar și încerca să-i treacă pe lângă ureche ceea ce audia acolo. Acum a ramas stabilit așa, că acest KÁNYADI CĂNDOR se întoarce peste o săptămîină din nou la Distrița. Se va organiza din nou ceva la Distrița, după Crăciun, nu știu însă ce. Horvath mi-a spus că ar dori foarte mult să stea de vorbă cu mine despre problemele care le-am discutat. Aflat de la Horvath că vreau să" plec în C.S. și atunci s-a creat o oarecare apropiere la care eu am reacționat favorabil susținînd că plăcerea este de partea mea. Spunea că la reîntoarcere, peste o săptămîină vom continua discuția inițiată.

- În problema cu HORVATH și relațiile sale urmează să vă situați pe poziția analizată și stabilită anterior

cu excepția unor mici corective care se impun în funcție de aspectele noi intervenite.

10-01-1973